

วิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียในการปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตร
บัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.
2567) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
ANALYZE THE NEEDS OF STAKEHOLDERS IN IMPROVING THE
BACHELOR OF EDUCATION CURRICULUM. COMPUTER EDUCATION
(4 YEARS) (REVISED PROGRAM 2024), FACULTY OF EDUCATION,
CHAIYAPHUM RAJABHAT UNIVERSITY

¹ศิริภัสสร อินทรพานิชย์ และ ²อดุลย์ สนั่นเอื้อเม็งโงง
¹Sirapat Intarapanit and ²Adul Sananuamengthaisong

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ประเทศไทย
Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand

¹sirapat.in@cpru.ac.th, ²adul.s@cpru.ac.th

Received: July 09, 2023; Revised: July 26, 2023; Accepted: August 21, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ 2) กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ และ 3) กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปีของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา หลักสูตร 4 ปี (ปรับปรุง พ.ศ. 2567) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษา ศิษย์เก่า อาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประเด็นในการประชุมกลุ่มย่อยเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประชุมกลุ่มย่อย วิเคราะห์ข้อมูลจากประเด็นประชุมกลุ่มย่อย วิเคราะห์เชิงเนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูล โดยการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูลร่วมกับวิธีการสังเกตและข้อมูลจากแหล่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ได้แก่ 1.1) ประยุกต์องค์ความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัลฯ 1.2) สื่อสารอย่างมีทักษะทางภาษาฯ และมีความฉลาดรู้ดิจิทัลและมีทักษะศตวรรษที่ 21 1.3) ปฏิบัติตนให้มีคุณธรรมจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
² อาจารย์ ดร. หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ซีครูฯ และ 1.4) มีบุคลิกภาพความเป็นครูทางด้านคอมพิวเตอร์ฯ 2) ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร PLO1 มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ฯ รวมทั้งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 PLO2 สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านเทคโนโลยีฯ PLO3 สามารถจัดการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมได้อย่างสร้างสรรค์ PLO4 ใช้ทักษะศตวรรษที่ 21 ในการดำเนินชีวิตฯ PLO5 นำความรู้ทางศาสตร์ต่างๆ มาประยุกต์ใช้ฯ PLO6 มีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นครูมืออาชีพ และ PLO7 ความสามารถสื่อสารและเผยแพร่องค์ความรู้ฯ และ 3) ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี 1 รู้ เข้าใจ ประยุกต์ใช้ และมีทักษะการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จัดการงานเอกสารและสำนักงานอัตโนมัติอย่างทันสมัย และซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์เบื้องต้นได้ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและจรรยาบรรณทางคอมพิวเตอร์ ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี 2 มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ สามารถออกแบบและสร้างงานกราฟิก และสื่อ ออกแบบพัฒนาโปรแกรมและระบบฐานข้อมูล และสามารถเป็นผู้ช่วยได้ ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี 3 เป็นผู้ช่วยสอนร่วมกับครูประจำการ และดูแลระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ พัฒนาและผลิตสื่อการเรียนรู้ เกมการเรียนรู้แบบ Unplug ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี 4 ครูปฏิบัติงานและพัฒนานวัตกรรมทางคอมพิวเตอร์

คำสำคัญ : ผู้มีส่วนได้เสีย; คอมพิวเตอร์ศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to; 1) set objectives, 2) set learning outcomes, and 3) set yearly learning outcomes of the Bachelor of Education curriculum. Computer Education, 4-year program (revised 2024), Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University The sample group was students, alumni, lecturers. Graduate User Computer Education Program and experts, 20 people. A purposive sampling groups. It is qualitative research. The tools used in the research are: Issues in focus groups on learning outcomes Data collection by small group meetings Analyze data from small group meeting issues. content analysis analyze data by examining the triangulation of data collection methods in conjunction with observation methods and information from relevant document sources The results of the research revealed that 1) The objectives of the curriculum were: 1.1) Apply knowledge of computer and digital technology. 1.2) Communicate with language skills. and have digital intelligence and 21st century skills. 4) Have the personality of a computer teacher 2) Learning Outcomes of the PLO1 Program Have computer knowledge Including learning in the 21st century. PLO2 can apply knowledge to develop and solve technological problems. PLO3 can manage learning and develop innovation creatively. PLO4 uses 21st century skills in life. PLO5 brings knowledge

various sciences PLO6 had virtue, ethics and being a professional teacher, and PLO7 had the ability to communicate and disseminate knowledge, and 3) learning outcomes for grade 1: knowledge, understanding, application and critical thinking skills. systematically solve problems Modern document management and office automation and basic computer maintenance and have knowledge and understanding of computer law and ethics The learning outcomes for the 2nd grade level are English language skills. Be able to design and create graphics and media, design and develop programs and database systems. and can be a helper 3rd year learning outcome: teaching assistants together with full-time teachers and maintain computer network systems Develop and produce learning materials Unplug Learning Games Class Year 4 Learning Outcomes Teachers work and develop computer innovations.

Keywords: stakeholders; Computer Education

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาบัณฑิตให้มีความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและความคิดเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นนั้นถือว่าบุคคลสำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ก็คือ “ครู” ครูยังเป็นผู้ที่มีความหมายและปัจจัยสำคัญมากที่สุดในห้องเรียนและเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาทั้งนี้เพราะคุณภาพของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู (Office of the Social Promotion for Learning and Quality of Youth, 2014) ปัจจุบันอาชีพครูถือว่าสำคัญยิ่ง เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญมั่นคง ให้ก้าวทันต่อสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน แต่ก่อนที่จะพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญได้นั้น จะต้องพัฒนาคน ซึ่งได้แก่เยาวชนของชาติเสียก่อน เพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพและมีความสมบูรณ์ครบทุกด้าน จึงสามารถช่วยกันสร้างความเจริญให้แก่ชาติต่อไปได้

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรโดยคำนึงถึงผู้เรียนที่เป็นผลผลิตที่มีคุณภาพ ได้แก่ ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา จะต้องเป็นอะไรบางอย่างในอนาคต หรือต้องรู้อะไรบ้าง ทำอะไรได้บ้าง มีทักษะทางด้านใดบ้าง มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพและมีคุณลักษณะอย่างไรหรืออีกนัยหนึ่งได้รับการยอมรับจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนว่าเป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งความรู้ ความประพฤติ ความมีน้ำใจ จิตสาธารณะ วิศวกรรมสังคม สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้เป็นอย่างดี มีความรู้ความสามารถในศาสตร์วิชาที่เรียน จากการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา

คอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ทั้งนี้วงรอบในการปรับปรุงหลักสูตรจะมีการดำเนินการปรับปรุงภายใน 5 ปี ซึ่งหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาได้ครบวงรอบในการปรับปรุงหลักสูตรในปีการศึกษา 2566 โดยทำการปรับปรุงหลักสูตรในปีการศึกษา 2567 ซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎกระทรวง มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 โดยประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 มีการปรับเปลี่ยนจาก 5 ด้าน เป็น 4 ด้าน อันประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคล และการปรับเปลี่ยนเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ดังนั้นเพื่อให้หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันทั้งในด้านนโยบายของประเทศ นโยบายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และเกณฑ์การรับรองปริญญาทางการศึกษาของคุรุสภา สำนักเลขาธิการคุรุสภา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการจัดทำหลักสูตรตามแนวทาง Outcome-Based Education (OBE) สอดคล้องกับเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance : AUN-QA) และที่สำคัญคือ 17 สมรรถนะของการผลิตและพัฒนาครูกลางของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง จึงได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียในการปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร และกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปีของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีความทันสมัยต่อเทคโนโลยีดิจิทัลพร้อมทั้งพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมตามนโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน เนื้อหาวิชาที่เรียนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Department of Educational Technology and Communication, 2015) การจะพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอย่อมต้องการข้อมูลจากทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียนหรือสถานศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต/นักศึกษา มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงสถานประกอบการอื่นๆ และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา หลักสูตร 4 ปี (ปรับปรุง พ.ศ. 2567)
2. เพื่อกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา หลักสูตร 4 ปี (ปรับปรุง พ.ศ. 2567)
3. เพื่อกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปีของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา หลักสูตร 4 ปี (ปรับปรุง พ.ศ. 2567)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ศิษย์เก่าสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา อาจารย์ผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 4 คน ศิษย์เก่าสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 3 คน อาจารย์ผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 6 คน ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน รวม 20 คน

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูล นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 4 คน ศิษย์เก่าสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 3 คน อาจารย์ผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 6 คน ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน รวม 20 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

กฎกระทรวง มาตรฐานการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565 โดยประกาศ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 มีการปรับเปลี่ยนจาก 5 ด้าน เป็น 4 ด้าน อันประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคล และการปรับเปลี่ยนเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2565 ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565 ตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ที่เกิดจากหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ หรือต่อยอดความรู้ในการประกอบอาชีพ ดำรงชีวิต อยู่ร่วมกันในสังคม และพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล

2.2 ด้านทักษะ (Skills) หมายถึง ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ ฝึกฝนปฏิบัติให้เกิดความคล่องแคล่ว ว่องไว และชำนาญ เพื่อพัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพหรือวิชาการ พัฒนาตนและพัฒนาสังคม สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล

2.3 ด้านจริยธรรม (Ethics) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำระดับบุคคลที่สะท้อนถึงความเป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและส่วนตน ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น

2.4 ด้านลักษณะบุคคล (Character) หมายถึง บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย และค่านิยมที่สะท้อนคุณลักษณะเฉพาะศาสตร์ วิชาชีพ และสถาบัน โดยพัฒนาผ่านการเรียนรู้ และการฝึกประสบการณ์จากหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับแต่ละระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการและประเด็นในการสนทนากลุ่มจากกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญและใช้ตัวผู้วิจัย

(Researcher as a key Instrument) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่ง kvale (1996) และ ชาย โพธิ์สีตา (2550) กล่าวว่า เครื่องมือในการสัมภาษณ์ที่ดีคือ ตัวผู้สัมภาษณ์เอง เนื่องจากเป็นผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงต่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์สถานการณ์หนึ่ง การใช้ประสบการณ์ทำงานของผู้วิจัยจะช่วยเอื้ออำนวยต่อกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการสร้างทฤษฎีเพื่ออธิบายหรือหาข้อสรุปเกี่ยวกับงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เชิงบรรยาย เพื่อวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียจากการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ประเด็นในการสนทนากลุ่มตามวัตถุประสงค์

ผลการวิจัย

รายงานสรุปผลความต้องการจากการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ของผู้มีส่วนได้เสียของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา ปัจจุบัน มีรายละเอียดดังนี้

ด้านความรู้ พบว่า ผู้มีส่วนได้เสียมีความต้องการนักศึกษาหรือบัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ด้านความรู้ดังนี้ 1) มีความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ ก้าวทันเทคโนโลยี และศัพท์เทคโนโลยีดิจิทัล 2) มีความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมสำนักงานในชีวิตประจำวันและระบบสารสนเทศ 3) มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้สื่อในชีวิตประจำวัน 4) มีความรู้ทางด้านสถาปัตยกรรมคอมพิวเตอร์และซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ 5) มีความรู้ด้านจิตวิทยาสำหรับครู 6) มีความรู้ด้านภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 7) มีความรู้ด้านคณิตศาสตร์ วิชาเฉพาะด้าน วิทยาการคำนวณ การออกแบบและเทคโนโลยี 8) มีความรู้ด้านการเขียนโปรแกรมและการสร้าง Platform ในรูปแบบต่าง ๆ ให้มีทันสมัย 9) มีความรู้ด้านการเขียนแผน หลักวิธีการสอน เทคนิคการสอนคอมพิวเตอร์ และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา 10) มีความรู้ทางด้านวิชาเอก วิชาชีพครู และจรรยาบรรณความเป็นครู 11) มีความรู้และใช้สื่อบูรณาการด้านการเรียนการสอน 12) มีความรู้ด้านการควบคุมดูแลโปรแกรมการแก้ไขปัญหาโปรแกรม /การแก้ไข

ด้านทักษะ พบว่า ผู้มีส่วนได้เสียมีความต้องการนักศึกษาหรือบัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ด้านทักษะ ดังนี้ 1) มีทักษะด้านการประเมินค่าข้อมูล การจัดการข้อมูล และทักษะในศตวรรษที่ 21 2) มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) 3) มีทักษะการพิมพ์สัมผัส การใช้โปรแกรมสำนักงาน การใช้ shortcuts และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 4) มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ 5) มีทักษะการใช้เครื่องมือด้านการวัดและประเมินผล 6) มีทักษะด้านการผลิตสื่อที่สร้างสรรค์และดึงดูดความสนใจผู้เรียน 7) มีทักษะด้านการเจรจาต่อรอง ด้านการปรับตัวและรู้เท่าทัน Digital Literacy 8) มีทักษะด้านการบริหารจัดการตนเอง การบริหารเวลาในการทำงาน และพัฒนาตนเองนอกห้องเรียน 9) มีทักษะด้านการดูแลเด็กพิเศษ และการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 10) มีทักษะด้านการบูรณาการความรู้ การ

จัดการความรู้ การประยุกต์ใช้และการแก้ปัญหา 11) มีทักษะการวิเคราะห์ความต้องการผู้เรียนและการจัดการชั้นเรียน 12) ทักษะการประยุกต์ใช้องค์ความรู้/การใช้เทคโนโลยี 13) มีทักษะด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและบูรณาการการสอนเป็นภาษาอังกฤษ 14) มีทักษะการเชื่อมโยงความรู้ ด้านวิชาเอก และวิชาชีพครู 15) มีทักษะด้านการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างบุคคล และใช้เทคนิคการสอนได้ถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียน 16) มีทักษะการนำไปใช้ และทักษะการถ่ายทอดความรู้ 17) ทักษะการแก้ปัญหาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การพัฒนาสื่อการสอน และทักษะการสอน

ด้านจริยธรรม พบว่า ผู้มีส่วนได้เสียมีความต้องการนักศึกษาหรือบัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ด้านจริยธรรม ดังนี้ 1) การรักษาความลับขององค์กร เคารพสิทธิผู้อื่นและองค์กร 2) มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นครูมืออาชีพ 3) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง และสังคม 4) แสดงออกถึงความมีจรรยาบรรณวิชาชีพ/มีความเข้มแข็งและตระหนักรู้ในตนเอง และนำไปสู่การปฏิบัติได้ และ 5) ไม่คัดลอกผลงานผู้อื่นโดยไม่อ้างอิงหรือกล่าวถึงเจ้าของงาน

ด้านลักษณะบุคคล พบว่า ผู้มีส่วนได้เสียมีความต้องการนักศึกษาหรือบัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ด้านลักษณะบุคคล ดังนี้ 1) ความเป็นนวัตกรรม มีคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) มีความฉลาดทางด้านสังคม (Social Quotient: SQ/Social Intelligence) 3) มีความมั่นใจและภูมิใจในวิชาชีพของตน 4) เปิดรับความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง พร้อมทั้งจะเรียนรู้ตลอดชีวิต/สร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้ 5) มีทัศนคติและบุคลิกภาพเชิงบวก ให้ความเคารพผู้อาวุโส 6) แสดงออกถึงความรักความเมตตาแก่ศิษย์/ผู้เรียน 7) มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงออก มีมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพดี

2. ผลของการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา หลักสูตร 4 ปี (ปรับปรุง พ.ศ. 2567) พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มีดังนี้ 1) ประยุกต์องค์ความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น สังคม เศรษฐกิจ ด้วยกระบวนการคิดในรูปแบบต่าง 2) สื่อสารอย่างมีทักษะทางภาษาไทยและภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง มีทักษะทางคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล มีความฉลาดรู้ดิจิทัลและมีทักษะศตวรรษที่ 21 3) ปฏิบัติตนให้มีคุณธรรมจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จรรยาบรรณทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และ 4) มีบุคลิกภาพความเป็นครูทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และศรัทธาต่อวิชาชีพครู

3. ผลของการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา หลักสูตร 4 ปี (ปรับปรุง พ.ศ.2567) พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มีดังนี้

PLO1: มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล การคิด รวมทั้งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

- 1) มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

- 2) มีความรู้ด้านการคิดเชิงคำนวณ และการคิดขั้นสูง
- 3) มีความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

PLO2: ประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมด้านการศึกษา

- 1) มีความสามารถในการวิเคราะห์พัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีทักษะการจัดการระบบสารสนเทศ เพื่อสร้างนวัตกรรมด้านการศึกษา

- 3) ใช้ทักษะและความสามารถในการคิดขั้นสูงเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

PLO3: สามารถจัดการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมได้อย่างสร้างสรรค์

- 1) สามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- 2) สามารถวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับศาสตร์ด้านอื่น ๆ ได้

PLO4: ใช้ทักษะศตวรรษที่ 21 ในการดำเนินชีวิต และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลและสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม

- 1) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การแก้ไขปัญหา การจัดการเวลา การทำงานร่วมกัน การบริหารจัดการและการตัดสินใจ
- 2) สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ

PLO5: นำความรู้ทางศาสตร์ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้กับการทำงานในชีวิตจริง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม

- 1) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นในการทำงาน สามารถช่วยพัฒนาทักษะและความสามารถในการทำงานในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้
- 2) สามารถนำทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้

PLO6: มีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นครูมืออาชีพ

- 1) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในฐานะผู้นำ และผู้ร่วมงานที่ดี รวมทั้งมีความรับผิดชอบ ต่อตนเอง และสังคม
- 2) มีความประพฤติ คุณธรรม และจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู
- 3) มีทักษะในการให้การศึกษา เอาใจใส่ดูแลศิษย์ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู

PLO7: สามารถสื่อสารและเผยแพร่องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการศึกษา โดยเลือกใช้เทคโนโลยีสื่อสารได้อย่างเหมาะสม (มีความเป็นครูในศตวรรษที่ 21)

- 1) สามารถสื่อสาร เผยแพร่ผลงานทางวิชาการด้านนวัตกรรมการศึกษา โดยการนำเสนอปากเปล่า และการเขียนบรรยายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) สามารถสื่อสารบุคคลที่เกี่ยวข้องในทุกระดับได้อย่างดี
- 3) ใช้ภาษาในการสื่อสารได้ตามบริบทวิชาชีพ
- 4) แสดงออกการทำงานเป็นทีม โดยแสดงออกถึงภาวะผู้นำ

5) มีคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

4. ผลของการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปีของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา หลักสูตร 4 ปี (ปรับปรุง พ.ศ.2567) พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปีของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มีดังนี้ ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี 1 รู้ เข้าใจ ประยุกต์ใช้ และมีทักษะการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จัดการงานเอกสารและสำนักงานอัตโนมัติอย่างทันสมัย และซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์เบื้องต้นได้ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและจรรยาบรรณทางคอมพิวเตอร์ ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี 2 มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ สามารถออกแบบและสร้างงานกราฟิก และสื่อ ออกแบบพัฒนาโปรแกรมและระบบฐานข้อมูล และสามารถเป็นผู้ช่วยได้ ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี 3 เป็นผู้ช่วยสอนร่วมกับครูประจำการ และดูแลระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ พัฒนาและผลิตสื่อการเรียนรู้ เกมการเรียนรู้แบบ Unplug ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี 4 ครูปฏิบัติงานและพัฒนานวัตกรรมทางคอมพิวเตอร์

อภิปรายผล

เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา หลักสูตร 4 ปี (ปรับปรุง พ.ศ.2567) พบว่า มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) ประยุกต์องค์ความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น สังคม เศรษฐกิจ ด้วยกระบวนการคิดในรูปแบบต่าง 2) สื่อสารอย่างมีทักษะทางภาษาไทยและภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง มีทักษะทางคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล มีความฉลาดรู้ดิจิทัลและมีทักษะศตวรรษที่ 21 3) ปฏิบัติตนให้มีคุณธรรมจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จรรยาบรรณทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และ 4) มีบุคลิกภาพความเป็นครูทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และศรัทธาต่อวิชาชีพครู สอดคล้องกับทะเลเนค วงศ์นาม และทิพรัตน์ ลิทธิวงศ์ (2562) ด้านความพร้อมและศักยภาพของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพเกี่ยวกับองค์ประกอบวิชาคน ได้แก่ การเป็นคนมีระเบียบวินัย รู้จักความรับผิดชอบ มีจริยธรรม การเป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอยู่ในนิสิตที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา จะต้องมีการปฏิบัติตนให้มีคุณธรรม จริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา หลักสูตร 4 ปี (ปรับปรุง พ.ศ.2567) พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มีดังนี้ PLO1: มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล การคิด รวมทั้งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 PLO2: ประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมด้านการศึกษา PLO3: สามารถจัดการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมได้อย่างสร้างสรรค์ PLO4: ใช้ทักษะศตวรรษที่ 21 ในการดำเนินชีวิต และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลและสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม

PLO5: นำความรู้ทางศาสตร์ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้กับการทำงานในชีวิตจริง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม PLO6: มีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นครุมีอาชีพ PLO7: สามารถสื่อสารและเผยแพร่องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการศึกษาโดยเลือกใช้เทคโนโลยีสื่อสารได้อย่างเหมาะสม (มีความเป็นครูในศตวรรษที่ 21) และผลของการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปีของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา หลักสูตร 4 ปี (ปรับปรุง พ.ศ.2567) พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปีของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มีดังนี้ ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี 1 รู้เข้าใจ ประยุกต์ใช้ และมีทักษะการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จัดการงานเอกสารและสำนักงานอัตโนมัติอย่างทันสมัย และซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์เบื้องต้นได้ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและจรรยาบรรณทางคอมพิวเตอร์ ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี 2 มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ สามารถออกแบบและสร้างงานกราฟิก และสื่อ ออกแบบพัฒนาโปรแกรมและระบบฐานข้อมูล และสามารถเป็นผู้ช่วยได้ ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี 3 เป็นผู้ช่วยสอนร่วมกับครูประจำการ และดูแลระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ พัฒนาและผลิตสื่อการเรียนรู้ เกมการเรียนรู้แบบ Unplug ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี 4 ครูปฏิบัติงานและพัฒนานวัตกรรมทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์เบื้องต้นพบว่า การกำหนดวัตถุประสงค์หลักสูตร การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร และการกำหนดผลลัพธ์ของหลักสูตรรายชั้นปี สอดคล้องและครอบคลุมผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติต่อยอดความรู้ ปรับใช้ความรู้เพื่อพัฒนางาน ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเองในการปฏิบัติ และการปรับปรุงพัฒนางานเพื่อการประกอบอาชีพ ทักษะด้านดิจิทัล จริยธรรม และลักษณะบุคคล ซึ่งเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 (ราชกิจจานุเบกษา, 9 กันยายน 2565)

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

องค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่ค้นพบได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร (Program Education Objectives : PEOs) ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs) ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs) เป็นไปตามกฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 โดยประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 อันประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคล และการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565

เอกสารอ้างอิง

- ทะเนศ วงศ์นาม และทิพรัตน์ สิทธิวงศ์. (2562). *การศึกษาคำคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 เมษายน – มิถุนายน 2565. หน้า 111-121.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2565). *ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา “เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565*. เล่ม 139 ตอนพิเศษ 212 ง หน้า 35 ลงวันที่ 9 กันยายน 2565.
- Department of Educational Technology and Communication. (2015). *Internal quality assurance document*. Department of educational technology and communication B.E. 2015. Phitsanulok: Faculty of Education Naresuan University. [in Thai].
- Office of the Social Promotion for Learning and Quality of Youth. (2014). *Enhancing the quality of Thai teachers in the 21st century*. In the working papers “Apiwat Learning to change Thailand” (6-8 May 2014). [in Thai].

